

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Uçuş Operasyon Daire Başkanlığı

Sayı :E-29156034-010.06.02-20235

26.11.2021

Konu : Ticari Balon Uçuş Operasyonları Esnasında
COVID-19 Tedbirleri Konulu Genelge

GENELGE
20215

UOD-2020/4G(Rev.03)

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Genelge, Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında, ticari balon işletmeleri tarafından havacılık faaliyetleri kaynaklı yayılımı önlemek üzere alınması gereken tedbirler ile bu süreçte ticari balon operasyonlarında alınacak tedbirlerle ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- SHT-BALON RUHSAT kapsamında ticari balon işletmeciliği yapmak üzere kurulmuş veya kurulacak işletmeler ile bu işletmelerde görev yapan tüm personeli kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Genelge; 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 437 nci ve 441 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 - (1) Bu Genelgede geçen,

a) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

b) Balon: Motorlu olmasına rağmen sıcak hava gemileri, gaz balonları, sıcak hava balonları, karma balonlar dahil olmak üzere, havadan hafif gaz ya da burner kullanılarak uçuşunu sürdüren, motorsuz, havadan hafif insanlı hava aracını,

c) Cuft (kübik fit): Her bir kenarı bir fit olarak kabul edilen küpün içine aldığı havanın hacmini,

ç) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5C191A09-D4B9-48F1-B7A7-B653F61474D2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/shgm-ebys>

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe / ANKARA

Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00, Belgegeçer Nu.: (0 312) 212 46 84

Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr İnternet adresi: www.shgm.gov.tr

Bilgi için: Ali Osman YAMAN

Müdür V.

Telefon No: (312) 203 61 77

d) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

e) HES: Hayat Eve Sığar uygulamasını,

f) SHT-BALON RUHSAT: 01/05/2021 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Ticari Balon İşletmeleri Talimatı'nı,

g) SHY-İPC: 29/01/2013 tarihli ve 28543 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik'i,

ğ) Uçuş ekibi: Bir uçuş görevi süresi boyunca, hava aracının işletilmesi ile ilgili görevleri ifa eden pilot lisansına sahip ekip üyesini,

h) Uçuş süresi: Sepetin kalkmak amacıyla yerden ayrıldığı andan uçuşun sonunda nihai durduğu ana kadar geçen toplam süreyi,

ı) Yolcu: Yer ve zaman faydası sağlamaksızın herhangi bir tarihi, kültürel veya turistik bölgeyi balon ile belirli yükseklikten seyredilebilir ve/veya balonla uçuş deneyimi yaşamak amaçlarıyla ücret karşılığında balon uçuşuna katılım sağlayan kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Uygulama

Uçuş operasyonu öncesi alınacak önlemler

Madde 5- (1) İşletmeler tarafından COVID-19 salgını tedbirlerine ilişkin prosedürler İşletme El Kitabı'nda tanımlanmalı ve gerekli tüm önlemleri alınmalıdır.

(2) İşletme tarafından balon uçuş faaliyetleri kapsamında kalkış yerleri diğer işletmeler ile koordine edilerek mümkün olduğunca ayrı yerlerden kalkış yapılmasına özen gösterilmelidir. Aynı işletmenin farklı balonları için de ayrı kalkış alanlarının planlanması sağlanmalıdır.

(3) Birden fazla ekibin birleştiği kalkış alanlarında farklı ekiplerin temastan kaçınmaları sağlanmalıdır.

(4) Operasyon işleminden önce işletme tarafından balon sepetinin direk bölmeleri ve kılıfları, sepet zeminleri, karabinalar, burner ve bölmeleri, halatlar, sepet bağlantı noktaları, GPS ve telsiz dezenfekte edilmelidir.

(5) Yolcuların taşınması amacıyla kullanılan araçların, uçuş operasyonu öncesinde ve sonrasında, koltuk araları, koridoru, kapı kolu ya da sürgüsü, koltuk tutamakları, direksiyonu, ön panel vb. alanları dezenfekte edilmelidir.

(6) İşletme tarafından tüm yolcu ve personelin maske (tıbbi veya cerrahi) ve dezenfektan kullanımını sağlayacak önlemler alınmalıdır:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5C191A09-D4B9-48F1-B7A7-B653F61474D2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/shgm-ebys>

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe / ANKARA
Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00, Belgegeçer Nu.: (0 312) 212 46 84
Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr İnternet adresi: www.shgm.gov.tr

Bilgi için:Ali Osman YAMAN
Müdür V.
Telefon No:(312) 203 61 77

a) Yolcuların, balona binmeden önce, ellerinin dezenfektasyonu soğuk şişirme esnasında, sıcak şişirme başlamadan önce yapılmalıdır. Sıcak şişirme başladığında kesinlikle dezenfektan kullanımını olmamalıdır.

b) Bebeklerde (0-2 yaş) boğulma riski nedeniyle maske kullanılmamalıdır. 6 (altı) yaş altında olan çocuklar maske kullanmayabilir. Kalp, solunum, astım ve otizm gibi uzun süre maske takamayacak rahatsızlıkları olan hasta yolcular doktor raporunu ibraz etmek kaydıyla yüz koruyucu kullanabilirler.

c) Her balonda yedek maske (tıbbi veya cerrahi) ve siperlik bulundurulmalıdır.

(7) Yolcuların ateş ölçümü konaklama tesislerinden servis araçlarına alınmadan, sorumlu pilot ve tüm ekip üyelerinin ateş ölçümü operasyon başlamadan önce uygun bir ölçüm cihazı ile yapılmalıdır. Ateş ölçüm sıcaklığı 38°C'nin üzerinde olanlarla öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı gibi belirtileri olanlar, COVID-19 yönünden değerlendirilmek üzere sağlık kurumuna yönlendirilmelidir. Bu kapsamdaki kişiler uçuş operasyonuna katılamaz.

(8) Yolcuların ve ekip üyelerinin HES kodu kontrolü yapılmalı ve kayıt altına alınmalıdır. Riskli kişilerin uçuşa katılmasına izin verilmemelidir.

(9) İşletme tarafından yolcu brifinglerinde Covid-19 Salgını hakkında tüm yolcuların bilgilendirilmesi sağlanmalıdır. Yolcu brifingi içeriğinde, doğrudan solunan damlacıklar ve/veya havadaki partiküller açısından koruma sağlanarak aynı zamanda kişilere güvenlik hissi verilmesi amacıyla, iniş dışında yolcuların sepet dışına bakmaları gerekliliği anlatılmalı, nefeslerin dışarıya doğru yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

(10) İşletme tarafından yolculardan kendilerinin hasta olmadığını veya Covid-19 belirtileri taşımadığını belirten beyan talep edilmelidir.

(11) İşletme tarafından yer operasyonları sırasında sosyal mesafenin sürekli olarak korunmasına yönelik gerekli tedbirler alınmalıdır.

(12) Hijyen malzemelerinin seçiminde Sağlık Bakanlığı'nın tavsiyeleri dikkate alınmalı, balon teçhizatının temizlik ve dezenfektasyonu üretici firmaların tavsiyeleri çerçevesinde yapılmalıdır.

Uçuş operasyonu sırasında alınacak önlemler

Madde 6- (1) Sepet yerleşiminde aynı aile mensubu bireyler aynı sepet bölmesine alınmalıdır.

(2) Yolcuların uçuş sırasında maske (tıbbi veya cerrahi) takmaları sorumlu pilot tarafından kontrol edilmeli ve uçuş süresince takibi yapılmalıdır.

(3) Yolcuların balona binmeden önce ellerinin dezenfeksiyonu sağlanmalıdır.

(4) Uçuş esnasında şüpheli bir yolcu olması durumunda siperlik kullanılması sağlanmalıdır.

Uçuş operasyonu sonrasında alınacak önlemler

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5C191A09-D4B9-48F1-B7A7-B653F61474D2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/shgm-ebys>

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe / ANKARA
Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00, Belgegeçer Nu.: (0 312) 212 46 84
Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr İnternet adresi: www.shgm.gov.tr

Bilgi için:Ali Osman YAMAN
Müdür V.
Telefon No:(312) 203 61 77

Madde 7- İşletme tarafından yer operasyonları sırasında sosyal mesafenin sürekli olarak korunmasına yönelik tedbirler alınmalıdır. İniş sonrası toplu kutlama esnasında sosyal mesafeye dikkat edilmelidir.

Atık maddeler

Madde 8- Uçuş operasyonunun tamamlanmasının ardından yolcular tarafından kullanılan maskeler ve tek kullanımlık siperlikler evsel atık olup çöp kutusuna atılmalıdır. Tek kullanımlık olmayan siperlikler %70'lik alkol ile dezenfekte edilerek tekrar kullanılabilir. Sağlık Bakanlığı COVID-19 atık yönetimi dokümanına uygun hareket edilmelidir.

Acil durum eylem planı ve risk değerlendirmesi

Madde 9- (1) İşletme, herhangi bir yolcu Covid-19 belirtisi (ateş, sürekli öksürük, solunum zorluğu veya diğer grip benzeri semptomlar) gösterdiğinde, mevcut sağlık protokolünün aktivasyonunu dikkate alan bir prosedür geliştirecek ve acil durum eylem planı oluşturacaktır.

(2) Uçuş operasyonunda Covid-19 salgınına yönelik risk analizlerinin yapılarak gerekli azaltma faaliyetlerinin planlaması yapılmalıdır.

Müdahale ve raporlama

Madde 10 - (1) Uçuş operasyonu sırasında yolcu veya ekip üyesinin Covid-19 belirtileri (ateş, sürekli öksürük, solunum zorluğu veya diğer grip benzeri semptomlar) göstermesi durumunda, şüpheli izole edilerek enfeksiyonun yayılmasını önleyecek nitelikte olan kapalı alanda bekletilmelidir. Sağlık Bakanlığı'nın ilgili sağlık kuruluşu ile iletişime geçilerek sevki sağlanmalıdır.

(2) Şüpheli ve vaka tespitlerinde yapılan işlemler Genel Müdürlüğe raporlanmalıdır.

Bilgilendirme ve eğitim

Madde 11 - (1) İşletme tarafından uçuş operasyonuna katılan tüm personelin aşağıdaki konular hakkında bilgilendirilmesi sağlanmalıdır. Bilgilendirmeler, işletmede görevli iş güvenliği uzmanları tarafından verilebilir.

- Virüs ve ilgili durumlar hakkında bilgi,
- Bulaşıcı mikroorganizmalar: Sağlığın önemi ve ilişkili sorunlar,
- Farklı dezenfekte edici maddelerin özellikleri (süre, aşındırıcılık),
- Balonu ve ekipmanı dezenfekte etmek için kullanılacak kimyasal malzemeler,
- Binaların ve yüzeylerin dezenfeksiyonu için kullanılan ürün ve kimyasal maddeler ile ilgili kavramlar ve sınıflandırma,
- Temizlik ve dezenfeksiyon ürünleri ile ilgili önemli hususlar ve kullanımları için temel kurallar,
- Kimyasal ürünlerin taşınmasında güvenlik ve hijyen ile ilgili düzenlemeler,
- Temizlik ve dezenfeksiyon ürünlerinin doğru dozajı ve uygulaması için teknikler,
- Operasyon ortamında şüphelilerin belirlenmesi, bildirim ve uygulamalar (sağlık personeli olmayanlar),
- Kişisel koruyucu ekipman ve koruyucu kit doğru kullanımı,
- Kalıntıların/atıkların toplanması,
- Salgın şüphesi sonrası bildirimler.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5C191A09-D4B9-48F1-B7A7-B653F61474D2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/shgm-ebys>

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe / ANKARA

Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00, Belgegeçer Nu.: (0 312) 212 46 84

Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr İnternet adresi: www.shgm.gov.tr

Bilgi için: Ali Osman YAMAN

Müdür V.

Telefon No: (312) 203 61 77

(2) Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu tarafından yapılan açıklama ve tavsiyelere uygun olarak eğitim içeriği güncellenebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Personele yapılacak işlemler

Madde 12 - (1) İşletme, planlanan her uçuştan önce, operasyona katılan ilgili personelin, Covid-19 sorgulamasının HES kodu ile yapıldığından ve bu Genelge'nin 5 inci maddesinin sekizinci fıkrası gereği ekip üyeleri için oluşturulan listeye neticesinin "Riskli değildir" olarak kayıt altına alındığından emin olacaktır.

(2) İşletmeler tüm bina (ofis, depo, araç vs.) dezenfeksiyonlarını yaptırmakla yükümlüdür.

Operasyona başlama ve slot uygulaması

MADDE 13 - (1) Kapadokya ve Pamukkale uçuş sahalarında ticari balon uçuşları yapmak üzere slot tahsis edilmiş işletmeler hariç olmak üzere, diğer balon uçuş sahalarında operasyona başlamak isteyen işletmeler, tüm tedbirleri aldığına dair Genel Müdürlüğe Ek'te yer alan formu kullanarak bir taahhüt verecektir.

(2) İşletmelerin işletme şartlarında "Operasyon Alanları" kısmında ilgili balon uçuş sahası için tahsis edilen slot hakları geçerli olacaktır. Ancak, Covid-19 pandemisi tedbirleri kapsamında yapılan bu düzenleme gereği, uçuş operasyonlarına başlamayacak olan işletmelerin mevcut bulunan slot hakları başka işletmelere kiralanamayacaktır.

(3) Yapılan saha denetimlerinde maske, mesafe ve hijyen gerekliliklerinin sağlanamaması halinde slot kısıtlaması yapılabilecektir.

(4) Bu madde kapsamında operasyonlara başlama veya başlamama seçeneği verilen, Kapadokya ve Pamukkale balon uçuş sahaları haricindeki diğer balon uçuş sahaları için SHT-BALON RUHSAT gereği atıl slot hesaplaması 2022 yılı için yapılmayacaktır.

İdari yaptırımlar

MADDE 14 - Bu Genelgeye aykırılık olması halinde, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, SHY-İPC, SHT-BALON RUHSAT ve mer'i mevzuat kapsamında idari işlem uygulanır.

Geçerlilik

MADDE 15 - Bu Genelge, 31.12.2022 tarihine kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 16 - Bu Genelge, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5C191A09-D4B9-48F1-B7A7-B653F61474D2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/shgm-ebys>

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe / ANKARA
Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00, Belgegeçer Nu.: (0 312) 212 46 84
Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr İnternet adresi: www.shgm.gov.tr

Bilgi için:Ali Osman YAMAN
Müdür V.
Telefon No:(312) 203 61 77

MADDE 17 - Bu Genelge hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Prof. Dr. Kemal YÜKSEK
Genel Müdür V.

Ek: FR.126-Sıcak Hava Balonu Taahhüt Formu (1 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5C191A09-D4B9-48F1-B7A7-B653F61474D2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/shgm-ebys>

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe / ANKARA

Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00, Belgegeçer Nu.: (0 312) 212 46 84

Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr İnternet adresi: www.shgm.gov.tr

Bilgi için:Ali Osman YAMAN

Müdür V.

Telefon No:(312) 203 61 77

